

A' ROMAI CSASZÁRI ES AP. KIRALYI FELSÉG-
NEK RÉGYESLMES ENGEDELMÉVEL.

Indult **BETSŐL** Pénteken 19. Augustusban 1791.

**Egy Kakas és egy Him-Galamb között való
beszélgetés az Elyseumban:**

Galamb. — Ugyan hogy lehetne az, hogy én az
én szeretemet oly sokakkal oltszam fel mint
te. Ugyan teüdes Férfi vagy te Kakas Barátom!
mindenik Peleséged azt veli, hogy övé vagy. 's
azonban edgyiké lem vagy: A' te szived hasonló
azon tüörhöz, melly minden felé fénylik; és min-
den elötte járnak képét jatszodja; de leumi tüzet
ölzve: von: *punctum* nincs benne — meg- engedj,
hogy ezen hasonlatossággal kelleik élnem.

Kakas. — Hágass utálatos! Kicsiny a' te szí-
ved azon tüznek el-fogadására; melytől az enyint
elevenlítettik. Mikor te a' *Páphos* szigetéből lten-
árlzonynak elzertendő alatt egy pár áldozó ajándé-
ket vilzél; so- ent vilzek én akkor az *Eskulópium*
Izra

szentséges helyébe — 's mellyik kedvesebb már most az Istenek előtt ?

Galamb. — Akár hogy van, de melly unalmas életed vagyon te néked ? midőn 40 — 50 Feleségeidet szüntelen kellesz őrzened; azoknak sergeket meg-szünés nélkül unalmas vigyázattal kerülned: meg-kell vallanod, hogy ez éppen nem lok gyönyörűsége a' te életednek. Én pedig az én szivemből választott edgyetlen edgyemnek kebelében egész meg-elégedéssel, ts-ndeliséggel, gyönyörűséggel és nyugalommal töltöm az én óráimat — tsak én élek az én felekkel fel nem olított egész gyönyörűségemmel.

Kakas. — Hibázol jó Galamb! hogy töltheted te akkor a' magad idődet unalam nélkül, midőn kotos a' te Társod? Unalam és nyomorúság a' te dolgoz ekkor, midőn én tsak az engemet szőlítő természet hangjára vigyáztván, azonnal kész vagyok ennek hódolni. Mofolyog a' természet akkor-is az én izemenbe, midőn te a' te órájodat unalmas helyéliséssel tölteni szoktad.

Galamb. — De hogy tégedet a' életed módja Felebarátod ellenségévé és magad *Tirannusává* tészen, ezt leg-alább nem tagadhatod. Tizenkét Feleségeket igazgatni 's őrzeni tsak annyit tészen, mint 12 *Hárpiát* öszve edgyeztetni kívánni; hát még a' te véghetetlen haidnak nevelések! Nézd be boldog, be nyugalmas, be módos, be manéros életed vagyon egy fel nem olított szivű Galambnak!

Kakas. — Szovaidat már tovább halgatni elbágyadtam — halgass ditsekedő! egy *Galamb* a' *Kakasnak* természeti indulatairól 's kívánságairól nem-ítélhet. — Így szeretnek a' *Galambok* a' falukban — és a' *Kakasok* a' nagy városokban.

Elegyes Történetek.

Felséges Királyunknak 2-dik Léánya *Mária Anna* fő Hertzeg Alsószony, Királyunk nagyobbik testvér Nénnyének, 1789-ben meghalálozott *Mária Anna* fő Hertzeg Alsószonyának helyébe, a' *Prágai* ügy neve.

nevezett *Notre-Dámáknak* arany Keresztes Fejedelem Alsfszonyává fog ezen Koronázásnak alkalmatoiságával bé-iktattatni; mely hivatala szerint, mint ezen ujj Leány nevelő Fundátzionak fő Igazgatója, minden elztendőben leg-alább 3 hónapokig itten fog mulatni.

A' *Lombárdiai Helytartónak*, az *Auszriai fő Hercege Ferdinándnak* Hitvése, a' *Modénai* még eddig *Uralkodó Hercegnek Rajnold Herkulásnek* egyetlen egy Leánya. Már régen beszélik, hogy ezen Herceg le-mondván Hercegi örökségének igazgatásáról, bizonyos elztendei fizetés mellett nyugodalomban élni, és az igazgatást a' Véjének *Ferdinánd Hercegnek* által adni izandékoznék. Ezen dolog hát már eddig nem ujjság, hanem nevezetes az az *Anekdotum*, melyet ennek alkalmatoiságával a' nagy *Fridrikhnek* egy mondásáról beszéllenek. El-esvén ugyan-is *H. Rajnold Herkulással* a' Prágai nevezetes ütközetben a' lova, ekkor annyira meg-sérült, hogy az ólta több magzatokat nem nemzett, hanem már egy Leánya ekkor született volt, és ez az után fő *H. Ferdinándnak* mátkálított özve. Midőn ezen mátkaságot meg-hallotta a' nagy *Fridrikh*, ekkor mondotta, "hogy nem gondolta volna, hogy a' *Prágai* *Batália*, az *Auszriai Háznak* egy egész Hercegséget nyerjen-meg."

Béts. Tegnap vala a' *Kinszky* könnyű Lovas seregének tüzi próbája a' Bétsi Liniákon kívül, hól az egész *F. Udvar* jelen vala. Fel: *Urunk, Ferentz*, és *Károly* fő Hercegek mind hadi köntösben lóháton valának a' *Württembergi* Herceggel és az itten lévő Generálissággal. Az egész hadi proba mozgást ki állotta Ő Felsége, és mindenét a' nyargaló vitézekkel nyargalván, páróját egy néhányszor változtatta; noha olyan probavala, hogy a' töllünk csak egy hajtásnyira mozgó lovaglokat nem lehet vala látni. — A' mi *F. Urunk* II *Leopold* ezen hónapnak 25-dikén *Szakszonianak Pelnitz* nevű mező Várasotskájában jö-özve a' *Pruszszus Királlyal* és a' *Szakszoniai* *Vallásztó Fejedelemmel*. — Ha a' Prágai híreknek

hihetünk, itt a' drágaság olly nagy poltzra hágott, hogy egy pár *Parádéra* való német paputs 3-4 o forintokon adatik. A' város alkura ment az ugy nevezett *Fidker* kotsisokkal, hogy a' Koronázás napján 1. orára 1 arannyal többet huzni valakia szabad nem léfzen a' Koltizásért. — Itt Ő Felsége az Ország-gyülésén nem marad, hanem a' Koronázás után azonnal visszajö, és a' mint némellyek hiszik a' maga *Kabinétját* állítja fel, és a' maga Országait fogja jó rendbe szedni, hogy a' maga hatalma alatt voloknak nyugadalmat és boldogságot szerezhesen. —

Amaz írásairól, fogságairól, és élete Historiájáról egész Európában nevezetes B. *Trenk Ur*, ki már egy darab időtől fogva Bétsben, és ottan ottan Magyar Országban, hol *Pesten*, *Budán*, hol a' *Fürödi* Savanyó-vizen tartozkodik, a' napokban a' *Hadi-Tanáts* szék eleibe idézteték, és az Ő Felsége parantsolatjára Rangja és fizetése elvesztése által meg tiltaték, hogy soha többé nyomtatás alá írni meg ne próbálja. Ezt okozták, bizonyos *Házánk* és *Nemzetünk* ellen ki adott írásai, a' mint mondják. A' *Hadi Tanáts* előtt *Réversálist* kellett a' nevezett B. *Ur* nak erről adni. Minek utána meg lett volna Ő Felségéhez menne B. *Trenk Ur* mint egy békétlenkedve, és Ő Felsége is némely írásait szemére vetvén, szóval is meg tiltá néki az effélé írásokat, mind benn az *Auszriai Birodalmokban*, mind kívül — *Pensioját* pedig minden esztendőre 400 forintokkal nevelé meg. — Tsak a' jövő *Novemberig* marad a' *Kurirság* a' *N. M. K. Tisztörzö Seregnél*. Már vagynak 12 *Kurirok* válofztva rész szerint a' *Regementekből*, rész szerint más erre alkalmas *Férflakból*, kik az ujj *Katonai esztendővel* hivataljokhoz fognak. Ezek között mindeniknek 15 forint hónapi fizetések léfzen, és az után 2 forint ezen kívül minden napra, és léfzök az *Udvarnál* szolgáló *Kapitány Prohátska Ur* alatt. — A' *F. Udvari Juveliernél* 20 ezer forint árru drágaságok készülnek a' *Szisztovi Congressus* bélieknek szed-

mokra, mellyek közzül 2 ajándék 6000 forintos, és ezek a' Békelesség punktumainak ki-hirdetésével, mely még a' Koronázás után fog meg-esni, fognak ki osztogattatni. A' Békelesség pedig meg van, és a' Sergek rendelést-is vettenek ezen hónapban az Országba vizsgálta térni. — *Blanchárd*nak 41 dik Sze-rentsés repüléséért 100 *Sufferindort* ajándékozott ő Felsege a' Tsálsár, a' *Vürbergi* Hertzeg pedig 100 aranyat. Készül *Blanchárd Nápoly* felé, és minek utánna az Olosz Levegöt-is meg-úszta, vizsgálta jő Bétsbe, és itt telepedik-meg lakni, hol — a' mon-datik — minden elztendőben 3 izben menni-fel a' Levegöbe meg engedte néki ő Felsege. — *Eszeken, Temesvárt, és Péterváradon*, egy egy Országos Komissáriusság fog fel-állittatni.

Egy nem régiben költ *Bukorésti* Levél arról tudósít bennünket, hogy *B. Herbert* Ur a' Muzsika Udvartól-is tellyes hatalmat vett volna a' Muzsika Hékelességnek munkálkodására. — — A' *Göttin-gai* Universtásban a' jutalám alatt fel tett Kérdések Juniusnak 4 dikén, a' szokás szerint fel-olvastattak, és 2 Magyar Ifjak nyertenek megint jutalmat, — ugymint: a' *Theologiából* *Asboth* János *Soproni* Fi, és a' *Filozofióból* *Binder* János Erdélyi fi. — Ezen fenn nevezett Universtás most minden külső Universtások és Akadémiák felett való mülhelye a' Tudományoknak és a' józon okosságnak — ide gyűlnek tanulni minden Nemzetek ifjusági. — A' kik pedig *Bigotériát* akarnának tanulni, azok *Hollandiá*-ba mennyenek, vagy *Helvetziába*, 's el-érik izéljokat; mert azok a' mi ifjaink, kik tsak itt jártanak sokkal vakabban és vadabban jönnek haza, mint mikor ki mentek — *probatum est.*

Herbisse nevezetű helységbeli *Frantzia* Plebánus-ról írják *Párisból*, hogy nem akarta biz a' meg várni, mire határozza magát a' Nemzet Gyűlése, a' Katholikus Papoknak házasodhatások eránt, hanem követte tsendes lelki esmérettel *Szent Pál* Apostolnak ezen tanátsát: *Jobb házasságban élni, mint égni*, 's b' fektetett istenessen egy szép ifjú Szüzet az á-
gyá.

gyába. — — Már a' múlt Juliusnak 20-dikén meg is tettett az ifjú Asszonykáján, hogy a' lelki Atyából válhat tessi Atya, a' *Donum Continentiae* mellett.

Buda 26. Aug. — Kedves drága Ötsém! — Itt az Innepi szenteléseket szüntelen tartjuk, kivált a Burgerság, Sulzter, Timár, Agarász, Lovász-Mester, Madarász, Kutser, Szabó, a' Kanász, annyira belé merültek, hogy minden munkára rendelt napot Vasárnapnak, Hertzegünk bé-jövetele, Instellátziója, és születése napjának gondolják lenni, csak ihassanak, tántzolhassanak, és tralalárazhassanak. Tegnap előtt is Hertzeg Palatinusunk születése napja lévén, Buda Várofsának Major Kertyében oly szörnyü illuminátio vólt, hogy nem csak az élő fák, hanem még a' fűszálak-is illumináltattak. E' mellett nagy Gyözedelmi-kapuk is emeltettek-fel ottan, igen szép Deák Versek lévén rajta írva. Azon helyül, hat Lovasok-is futattak még pedig két gyermek csak szőri mentibe a' lónak, de egyiknek sem tört ki a' nyaka, noha Lovász-Mesterekből állottak többnyire a' futtatók, és Kuktákból. Ottan vólt Hertzegünk maga-is, a' sok temérdek Dáma, és a' Gavallérokkaal egyvelges minden. Az után onnan el olzolván, a' Bálba mentünk az Ország házához. Ez ugyan, mind oh! Felséges semmi! oh ditsőséges semminémiség! De azért Pesten is vólt a' Dunához közel egy igen szép Gyözedelmi Kapu, az már ugy meg-vólt rakva poharakkal, hogy még a' ki festett képe-is égett Hertzegünknek. Ma ujra a' mint hallik, a' Pestiek a' lövöldöző háznál fognak illuminálni, mivel a' tegnap előtt, a' Nemes Vármegeye tartotta, a' ki maga Kedves Hertzegéért a' Lelkét is ki adná.

Az *Eszterházi Pompa* előadásának Toldaléka: — „Meg jelentek arra *Bétsből*: a' Spanyol, Nápolyi, 's *Velentzei* elő rangú Követek (Ambasadeurs). *Lacy* (közönségesen *Lastzinak* nevezik, de a' valóságos neve *Lacy*) *Clerfaut*, *Kinszky* József, és *Tercy* Generálok. — Fő Udvari-Mester *H. Stahrenberg*, *H. Collorédo*, *H. Lobkovitz*, Fő Vadász-Mester *Gr. Hardegg*, Oberster *H. Lichtenstein* János, *Gr. Kaunitz Domonkos*, *Gr. Schaffgotsch*, *Gr. Harrach* 's a' t. Mentek le néhány *Anglus* Gavallérok is. — A' *Bétsi* Dámák között ezek voltak: a' nevezetesebbek: a' Spanyol Követné, *H. Lichtenstein* Ferentzné, *Gr. Hardeggné*, *Gr. Schaffgotschné*.

A' főbb Magyar Méltóságok között, meg tisztelték jelenléteikkel ezen tzeremoniát: Primás *Battyáni* ő Hertzegsége, *H. Battyáni* Lajos, Ország-Bírója *Gr. Zichy* Károly, *Gr. Eszterházy* Imre, *Ferentz*, *Joséf*, *Károly* és *Kasimir*; *Gr. Festetics* György és *Iguátz*, *Gr. Haller* József, *Gr. Károlyi* József, *Gen. Gr. Kollonits* József, *Gr. Pálffy* József, *Gr. Pejachevich* Károly, *Gr. Smidegg* László, *Gr. Széchenyi* Ferentz, *Gr. Szluha* Aloysius, *Gr. Zichy* Ferentz, *Gr. Viczay* Mihály. Sokkal több Méltóságok jelentek volna még meg, ha előbb vehették volna a' hivatalt; mellyet azért nem lehetett előbb adni: mivel maga is későn vehetett az eránt jelentést a' Hertzeg az Udvartól, mikorra mehetnek le hozzá a' Fő Hertzegek. — Nem nagy számmal voltak a' Fő Magyar Dámák. Sokra ment ellenben a' Papi 's Világi Rendből való nagyobb és kisebb rangú, hivatalos, és nem hivatalos Uraságoknak száma. Jelentek meg *Heves*, *Nyitra* 's több más melzfze lévő Vármegeyéből is.

Nevezetessé tette az *Eszterházi* tzeremoniát 1.) Hogy a' Hertzeg' házi Granatérossai, kik eddig német ruhában jártak, most már veres magyar nadrágokban, 's veres hajtókás zöld öltöruhákhban (réklikben) díszeskedtek; melly nekik igen szépen illett, minthogy együl egyig válogatott derék szál Legények. 2.) Hogy a' mosár-ágyukon kívül, ó

12 fontos tábori ágyuk is voltak ki-szerezve, mellyek a' Fő Hertzegek' el-érkezése, a' Béiktatás, a' bédre, 's teátromba való menetel, 's a' fő Asztalnál való egétség-ivások' alkalmatosságával kemény durrogásokat tettek. Nevezetes továbbá, az *Eszterházi* pompa két dolgoktól, mellyeket örömet nem jelentenénk, ha több okaink nem volnának a' fel-fedezésre, mint az el-halgotásra. Eggyik az, hogy *Vimpaszfingon* német nyelven fogadtattak a' Fő Hertzegek, 's Fő Ispány ö Hertzegsége' parancsolatjából, Ns *Sopron Vármegye' Követei* által; mellyet nem is képzelhetvén előre Nádor-Ispány ö K. Fő Hertzegsége, deák felcletre léziült vól. 2) Hogy temérdek költségével se mehetett arra térd, a' mit ohajtott *Eszterházy* ö Hertzegsége, hogy t. i. a' tisztelet-tételre hozzája fereglött Uraságok nem csak panaszok nélkül, hanem egétség örömmel 's meg-elégedéssel távozhattak volna-el *Eszterházy* ról. Igen lokan fakadtak t. i. zúgolódásra az eránt, hogy szállást vagy léppen nem, vagy igen drágán kaphattak; elégedendő cön-valót pedig pénzre se szerezhettek se magoknak, se lovaiknak. A' Béiktatás' napján ugyan gazdag asztalok vólak terítve (a' mint ezt bőven elő-adtuk vala M árkusunkban) de némelly Uraságok készebbek vólak a' pompás ebéd-től el-maradni, mint Bilét után járni, a' mellynek elő mutatása mellett lehetett csak bé-menni edgyik, vagy másik ebédlő palotába.

Eszterházy ról, estvéli 10 óra tájban indúltak-el Aug. 5-dikén (mint erről hitelesen tudósítottunk azolta) a' Fő Hertzegek Buda felé. Elöl két Vármegye' Katonája lovaglott; utánnok Gróf *Festetics* Ignácz ö Nagysága magánosan; azután 3 zászlóallybéli Vitézek. Ezeket követte *Ferentz* és *Leopold* Fő Hertzegek' hintaja, melly mellett lovaglott H. *Eszterházy* Miklós. Az első hintó után ment egy más hintó; a' 3 dik egy kevéssé hátrább maradt; mellynek rész szerint előtte, rész szerint utána 9 Zászlóallybéliek vólak.

Nagy Győrből, következő tudósítást vettünk, a' Fő Hertzegeknek ottan lett általmenetelekről: — „ Augst. 6 dikán, reggeli 5 órakor útaztak Városgunon keresztül *Ferentz, Károly, és Leopold Fő Hertzegek* nagy tsendésséggel. A' Városi 2 formaruhás Kompániák igen rá szedődtek, a' Fő Utazóknak várásában; mert valamelly hamis hir után indúlván, még 5 dikén reggel ki állottak, 's egész álló nap estig talpaltak. Meg lát egytzer az Orálójok 3 hintókat, 's azokat a' Fő Hertzegek' hintajaiknak vélvén, jelt ad; mellyre leg ottan durrogni kezdettek a' bástyákra ki szegzett mozsarak; zengett a' musika, 's tisztelet tétetett a' fegyverekkel. Ki száll azonban Gróf *Zichy Károly* ő Kegyelmeisége a' hintóból, 's a' nékje tett felesleg való tiszteleten mértáp tsudálkozott. Más nap osztán, midőn el érkeztek volna a' Fő Hertzegek, sem a' Polgárság', sem a' Nemes Vármegye' részéről nem léteztett semmi különös tisztelet. „

Eszterházy Antal ő Hertzegsége, következő Beiszédet tartott, *Ns Sopron Vármegyei Fő Ispánságába* lett Béiktattatása' alkalmatosságával:

Serenissime Archidux! Inclyti Status et Ordines!

Si me unquam singularia, et sponderosa exuberantis gaudii moverunt argumenta, si inquam felicem, et laeta memoria dignum numeravi diem, vél merito fortunatum signare potui tempus, nunc certe omnibus his praecellens, longe ampliora mihi adsunt laetitiae momenta, et profecto in hoc solatii cumulo non satis explicare possum, quam gratus, quameque svavis animum meum hodierna die occupaverit sensus. Idem certe amplissimus etiam hic Inclytorum Statuum et Ordinum Congressus una mecum sentiet, cum nihil amplius cupere, nihil magis exoptare possimus, quam felicitatem illam, qua occasione hac singulari perfruimur, dum nobis nova, eaque clarissima rursus exhibentur signa, quanta benignitate Serenissimus Archidux, et Regni Successor

Fran.

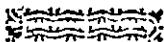
Franciscus in nos, Gentemque nostram feratur, quanto item favore, et benevolentiae vinculo Serenissimi Archiduces *Carolus*, et Regni Palatinus *Alexander Leopoldus* nos aequae cunctis benigne complectantur, qui hac die altissima praesentia sua Concessum nostrum condecorare dignantur, et Sereniss. Archidux ac Palatinus noster desideratissimus *Alexander Leopoldus*, ex clementissimo Suae Majestatis Imperatoris, et Regis nostri sacratissimi annutu, ac benignissima dispositione Provinciam ipsius Installationis meae suscipere haud parvi duxit. Indefinitas itaque Serenitatibus Vestris pro his eximiis altissimarum testimoniiis reponimus grates, et si ampliora adhuc nobis aessent contestandae homagialis gratitudinis signa, inexplicabili certe opera cum tota hac inelyta Universitate zelarem, ut Serenitatibus Vestris luculentius adhuc ostendere possem, quanta nobis ex hac altissima Praesentia Vestra, et coanexa simul Regiae Benignitatis contestatione enascatur cordicitus gratulandi, ac summos hos favores magnificiendi aequissima causa.

In communi hac satisfactione nostra simul etiam Inelytos Status et Ordines in hoc eminenti Concessu pro vera mei consolatione frequenti numero congregatos, nobili animo, et sincera erga Moderatorem suum fiducia plene persuasos esse cupio, me jam diem illum, feliciter evoluto anno in qualitate Administratoris, honore illo fruebar Incl. huic Universitati praesidendi, albissimo certe notasse calculo, inde vero ab illo tempore nobilissimi hujus Coetus eximium Boni publici studium, et singularem cum moderamine conjunctam, cunctorum negotiorum pertractationem intimius cognoscens, non cum mediocri solatio collatum mihi ex altissima Benignitate Administratoris officium hucdum gesseram, ac ideo eo majora nunc mihi adsunt gratulandi momenta, quod per hodiernum solemnem Installationis meae Ritus, qua effectivus Incl. hujus Comitatus Supremus, et ex altissima Clementia Caesareo-Regia Perpetuus Comes arctiori adhuc vinculo cum Inelyta hac Universitate.

te, et dignissimis ejusdem Commembris, quorum amori et sincero affectui me ultro quoque devoeo, conjunctus sim. Communes nostri labores, communiaque studia nonnisi eo tendant, ut arctissime conjuncta Regis, et Regni commoda, veramque Reipublicae felicitatem omnibus viribus solerter, et absque omni partium respectu effective promovere conemur, ideoque indefessam horum effectuationem peculiariter illis, qui majorem curarum partem ferunt, utpote Dominis Vice-Comitibus, ac toti reliquo Incltyti hujus Comitatus Magistratui, cujus praesentam operam mihi omni cum satisfactione hucdum experiri licuit, impensissime comendo. Sincera haec nostra studia, verosque conatus benigne excipiet Clementissimus Rex noster — cum solatio videbit chara Patria — et gratiose promovebunt Serenissimi Archiduces hodiernae communis excitationis Testes, et apud benignissimum Patriae Patrem hominum devotionis nostrae interpretes, quibus Incltyta haec Universitas una mecum perdemisse communitatis, totoque corde voveo, ac cum amplissimo Congressu sincero animo exclamo *Vivant!*

Külső Országí Hírek.

Spanyol Ország. — A' Frantzia minden nap terjedő meg-viágoosodásnak el gátlására, vagy a' hoszszú nyelvű *Párisi* Propágándának le-teszendesítésére, ismét egy Dekretomot tétetett a' Spanyol Udvár közön-égersé, mellynek az a' summája: — „hogy csak azoknak légyen szabadságok Spanyol Országban meg-telepedni, kik a' R. Kotholika vallást tartják, s ezen valláshoz, és Királyhoz való hivségeket különös hiteknek le-tételével meg-erősítvén, egyszermind minden más Országí prerogatívájokról 's előbbi hazájokhoz való minden kötelességekről tökéletesen le-mondanak, és soha semmi idegen Orzágnak általmához, ennek Követtyéhez vagy Minilleréhez nem folyamodnak: mind ezekre pedig magokat Gályákra való büntettetés, szám-ki vet-

ki vettettetés, és örökségeiknek elvesztése alatt kötelezik. A' kik ezen hitet le-tenni nem akarják, lak helyeket 2 hetek alatt, Spanyol Országot pedig 1 hónap alatt el hagyni kénytelenítettnek. — Ez szerint, ha akar-is, ha nem-is, költözik a' Frantzia *Propáganda* Spanyol Országból. — Tsak később ne lenne már most valahogy ez az előre néző Argusi személség, mert: — hosszú nyelve vagyon a' Frantzia *Propágandának!* — A' Spanyolokat meg mind üldözi az Afrikai széleken a' Barbarus nép.

Frantzia Ország. — Már most egy kevéssé terhesebbtske tudósítások kezdenek a' Nemzeti gyűlés füleiben is tsengeni. Egy *Freto* nevű Depütátus Jul. 31-dikén nem a' leg-örvendetesebb hangon jelentette az Óraló székéből, hogy egy *Régensburgból* érkezett tudósítás szerint, a' Német Országi Választó's más Bejedelmeknek Gyűlése meg-írta volna már a' Tsászárhoz küldendő azon végezését, mellynek ereje szerint, minekutánna az a' Tsászár nevének aláírásával is meg-erősítették, a' Német Országi Kerületek Frantzia Ország ellen fegyverbe fognának öltözni. — Az után elő fordultanak a' lok panaszok: — hogy t. i. a' *Grenelli* térségben fekvő Sergek a' határ-örzés helyett a' katonai fenyítéssel éppen szemtől szemben ellenkező dolgokra adták volna magokat: — hogy midőn a' *Hadi Minister*'s *Fárette* is meg-kérdettenek volna, hogy ki-hirével, kiharantolattyaából, és mitsoda végből rendeltetett legyen ide ezen tábor? ezek tsak azt felelték: hogy ők nem tudnak az egész dologból semmit: — hogy 60 Regementek Oberster, 's többen pedig Oberstlájdinánt nélkül vólnának; sőt tanálatnának olyan Regementek-is, mellyekben az al-tiszteken kívül semmi tisztek nintsenek. — Annak utánna más Depütátus kezdvén a' beszédhez, ez már egy kevéssé nyugtatta az ezen rendeletlenségeken fel háborodott indulatokat, azt mondván, hogy már mind ezek iránt meg-téttenek az új rendelkezések, és a' *Grenelli* térségben lévő Sergek is nem minden ok nélkül, hanem az oda való Depártmánának parantsolattyaából

ból gyülekeztenek öszve. — Arra a' panaszra, hogy a' Ministerek az ilyen nagy, és az Országban elő forduló történetekről semmit is nem tudnának, meg-határozottatott: hogy ezen-tul a' Ministerek, minden héten kétszer tartozzanak a' Gyűlésekben meg-jelenbi 's kötelességeiknek tételéről számolni. — Frantzia Orzágnak egyik szegéletetskéjéből *Besford* mellől *Chapell*ből is érkezett a' Nemzeti gyűlés elejébe egy tudósítás, melly a' leg fontosabb, és — ez a' lumája, hogy az itt lévő Léányok szoross fogadást tettek hiteknek le tetele által, hogy soha olyan férjshoz, a' ki a' Nemzeti Gárdisták között nem katonáskodott, férjhez menni nem fognak — jó Fársángot ezeknek! — Az A'signatáknak jó útba leheő igazittása még minden napokon szorgalmatos fáradságot okoz az erre ügyelő Commissiónak. — Az úgy nevezett hitellen (meg nem hitelt) Papság is nem kevés nyughatatlanságot okoz a' Frantzia új Constitutio barátainak. — *Nescitis quid facitis.* — Ezek ellen minden felől, de kivált a' Német Orzággal határos Frantzia szélekről igen gyakran érkeznek a' panaszok.

Dánia, Svétzia és az Orosz Birodalom. — Ezen három Elszakj Birodalmakban különös és hirtelen való hadi készüléteket kezdettenek észbe venni, de a' mellyeknek következéseit nem minden láthattya, még eddig. — Gróf *Stahelberg*, ki azért ment volt Pétervárából *Stokholm*ba, hogy ott lakjék mint Orosz Követ, Júl 29-kén nagy stettséggel készült haza felé. A' Dánusok 6 nagy Linéás hajókat készítettnék fel hirtelen. — A' Svédeknek Királya Aug. 3-dikára vagy 4-dikére váratott haza, és itt-is hasonló nagyok a' készülétek, az élés házak töltetnek, és a' Sergeknek minden fogyatkozások pótoltatik. — A' *Naszszau* Hertzeg az Oroszoknak azon Sergét, mellyet ezen Hertzeg a' sellyebb való esztendőben is vezérlett, már té szállította azon tenger öbölbe, mely az Orosz Birodalmat Svéd Orzággal határozza: és a' Kyméné vizének tengerbe való szakadásánál is más Orosz hajós Sergek érkeztenek meg. — General

Suwarov a' *Finniai* Sergeknek igazgatását elnyerte 's már ide el is indult. Gróf *Soltikov* és *Sukhtelea* *Rigába* küldtetének — vezérkedni. Mind ezek nem kicsiny kézűletek; de több nagy kézűleteknek is láttuk tsekély ki menetelét.

Német Ország. — A' Pruszsziai Királyné Jul. 31-dikén *Montbijouban* egy nagy ebédet adván, örömmel jelentette a' jelen lévőknek, hogy már maga az Angliai Király is meg egyezett volna Fijának a' *Jorki* Hertzegnek 's egyfzersmind *Oznaburgi* Püspöknek; a' nagyobbik Pruszsziai K. Hertzeg *Alfzonnnyal* lejendő öfzve párosodásában. Ebben az egész dologban pedig — minthogy meg házósodni nem ujság — az a' nevezetes, hogy mivel, mint minden tudja, az Angliai Koronának örökölse a' *Vallisi* Hertzeg még eddig olyan házóságra, melyből törvényes örökölse származhatnék; nem lépett; ez szerint ha mind végig mollani nótelenségét megtartandja, a' *Jorki* Hertzegnek ezen Pruszsziai Hertzeg *Alfzonnnyal* származandó első izülött fija lesz az Angliai Koronának a' *Vallisi* Hertzeg után való örökölse. — Málodik Leányát a' Pruszsziai Királynak vészi az *Orániai* örökös Hertzeg; a' *Ferdinand* Pruszsziai Hertzegét pedig a' *Deszau* Hertzeg. Ezen hármás menyegzők ugyan azon egy napon fognak véghez menni. — A' Pruszsziai Hertzeg *Alfzonnnyal* 100 ezer Tallér izokott jegyben adattatni: eztendei járó fizetések pedig a' Király maga fogja ki izabni.

J e l e n t é s.

Minthogy a' *Nyitra* mellett lévő *Ujlaki* Ts. 64. Királyi Priv. *Liquorium* (*Liqueur*) és *Rosolis* *Fabrikának* még mind ez ideig nem lehetett az a' szerenetsége, hogy a' maga szerzeményeit az idegen Országokhoz hasonló tökéletességre vihessze: tehát már moll minden igyekezést arra fordította, hogy a' tiszteletre méltó közönségnek a' leg jobb módon

szolgálhatson, és e' végre magát egy igen alkalmas ember által, a' ki a' *Triesi* híres Fábrikában magának 24 elztendőknek le-folyta alatt ezen dologban elégséges esmerettséget szerzett, olly állapotba helyeztette, hogy már mindeneknek, a' külső országi Fábrikákhoz hasonló módon, a' legjobb és tisztább nemű fenn nevezett italoknak nemével szolgálhat. — Mivel pedig a' külső Fábrikáknak szerzeményeik igen nagy *úti*, és *Vám-béli* költségekkel vagynak meg-terheltetve; a' Magyar Rosolisokért pedig a' *Consumo Mautnak* csak fele része, egy *Auszriai Pintért* (*Kupéért*) csak $4\frac{1}{2}$ az az ötödfél krajtzárjával fizettetik, és benn az Országban minden vámtól szabad: erre nézve az ezen Rosolis Vásárlóinak már csak a' Rosolisnak árrából is nagy hasznok származik; melly szerint az alább meg-nevezett Fábrika hizekedik is magának azzal, hogy a' tiszteletre méltó Közönség által gyakran meg-fog kerestetni. — *Ujlak 10. Aug. — Ts. K. Priv. Liquorium és Rosolis Fábrika.*

Tudósítás.

Most szabadult ki *Győrben* a' Sajtó alóll egy könyörgéses Könyv két Kötetbe illyen Tzim alatt: Hat Hétre Közönséges, Vallástévő, Bűnbocsánatért penitentialis Hétre való reggeli, és estvéli templombéli Könyörgések, mellyek invocatiokkal és clausulákkal edgyütt, a' molianában élt, és még élő nevezetesebb T. T. Magyar Prédikátoroknak írásaikból, leg-inkább a' két Collégiumban tanuló, és magokat *Oskola Rectori* Hivatalra készítő Nemes Ifjaknak könnyebbségért válogattak ki; és Vasárnap, UR Vatsorája 's a' t. Sátoros és egyéb Innepeken Prédikáció előtt és utánn, és más külömb külömbféle alkalmatosságkor, u. m. Betegekért, Éssős időben, Szárazság, Egi háború, Föld-indulás, 's a' t. idején mondandó Könyörgésekkel ki-töltödvä közönségessé tétettek. — Ezen munka áll 45 árkuából,

ból, és még is magáért nem többet; hanem csak 18 — tizennyolcz garasokat kíván. — Oltónak tartjuk azt az új Könyvet, a' mellynek árkusát egy póltrában meg ejthetjük; imé pedig ennek árkusa csak két német pénzbe fog esni, noha sem a' típus, sem a' papiros nem megvető, a' munkának jóságáról pedig semmi kétség nincsen; mivel ez többnyire mind izéles tudomány, valódi kegyesség, és izélt buzgóságu T. T. Férfiaknak remek munkája. — Azért is valakinek az ellélésre szükségé legyen, meg-izézésében most ne sajnáljon izérgatmatoskodni, reméljük; hogy 18 garasát nem fogja megbánni. — A' Dunán innét lakók meg találják Györbe T. T. Szent Mihályi. Timotheus Urnak Pápán T. Professor Márton Ilyan Urnál. — *Vesztprémbe* Könyvnyomtató Streibig Urnál. — *N. Szokoltyba* Tractus Seniora T. T. Kiss Ferentz Urnál. — — A' Duna mellett két felől lakók meg-izérezhetik Pellen, most *Sárosfüvetli* Vásárkor Györbe Könyvnyomtató Streibig Jolef Urnál. Es a' kik itten számos Nyomtatványokat fognak venni, a' tizenegyediket ingyen fogják kapni. — A' Tiszán innen lakók találhatják S. Patarkon a' T. Bibliothekárius Urnál. — A' Tiszántúl lakók pedig a' Nemes Debretzeni Collegium egyik Theologiae Professoránál nagy értelemű T. T. Ormos András Urnál. — Egyszermind pedig ezen fenn említett házáinkban esmeretes T. T. Férfiak (ha ne talán a' levél még ő Kezelmekhez el-nem érkezett) alázatos kéréstetnek, hogy ezen Exemplároknak disztractióját fel vállalván (melly szíves izérgálatokról semmit nem is kérelkedünk) méltóztalsanak ezeknek el-adaatásokban meg-ne untakozni. — Mellyre nézve a' Ki-adó a' költsönös izérgálaton, igaz izérgálaton és szíves izérgálaton felől, az említett T. T. Férfiaknak, mint halálatótságának leg kilsebb jeletet ezen fáradságának méltó jutalmát a' tizenegyedik Exemplárt alázatos fő hájtással, és szíves indulattal ajánlja.